

Sadržaj:

- Povijest 2 • Fizičke osobine 3 • Kemijske osobine 3 • Proizvodnja aluminija 4 • Upotreba aluminija 6 •

Literatura 7

- 1 -

ALUMINIJ

POVIJEST

Englez Humphry Davy pokušavao je oko 1807, ali bez uspjeha, da iz «zemlje» koju su nazivali aluminina izdvoji metalni element čije je prisustvo u njoj predpostavlja i koji je prema njoj nazvao aluminium. Tek je 1825 uspjeo Danac Hanc Ch. Orsted izdvojiti malo tog nepoznatog metala iz njegovog klorida pomoću kalij-alamgama. Njemac Friedrich Wöhler nastavio je 1827 Orstedove eksperimente, ali tek 1845 uspio je izdvojiti male kuglice rastezljivog metala. Francuz Henri Sainte-Clarie Deville izdvojio je električnom strujom 1845 iz dvojnog klorida aluminija i natrija aluminijum u većim količinama, a slične uspjehe imao je istovremeno i Njemac Robert Bunsen. Deville je zainteresirao za novi metal Napoleona III, koji je istraživanje finansijski pomogao. Na svjetskoj izložbi 1855 «srebro iz gline» predstavljeno je široj publici. Kad je 1866 Warner Simens pronašao dinamo stroj, omogućena je upotreba struje proizvoljnog napona i jačine i time ubrzani postupak elektrometalurških postupaka. Godina 1886 smatra se za početak moderne aluminijске industrije. Tada su Francuz Paul T. i Amerikanac Charles M., nezavisno jedan od drugog, objavili postupak dobivanja aluminija elektrolitičkim putem.

U narednim godinama proizvodnja aluminija brzo je rasla. Sagrađene su tvornice u Švicarskoj, Njemačkoj i Vel. Britaniji. Aluminijski lim za krovove, suđe, dijelovi automobila...

Mala čvrstoća aluminija ograničavala je njegovu uporabu. Uskoro su pronašli da se može postići mnogo veća čvrstoća dodavanjem drugih metala. Godine 1906., Alfred Wilim pronašao je leguruduralumin, koja može dostići čvrstoću čelika.

U narednim desetljećima, postupci dobivanja, a naručito prerađivanja dopunjivali su se sve više, tako da je proizvodnja aluminija porasla od 7,3 kt u 1900 na 580 kt 1938, dok je godine 1960 proizvodnja aluminija premašila 4,5 Mt.

Godina Proizvodnja (u kT) Potrošnja (u kT)
1949 1257 1210 1950 1507 1584 1951 1808 1810 1952 2032
1958 1954 2820 2543 1956 3343 3223 1958 3544 3191 1959 4087 4025 1960 4541 4143 1961 4577
4485

Svjetska proizvodnja i potrošnja aluminija od 1949 do 1961

- 2 -

FIZIČKE OSOBINE

Aluminij ima kristalnu strukturu površinski centrirane kocke. Odstojanje u mreži je $4,413 \cdot 10^{-8}$ EMBED PBrush cm, tvrdoća po Mohsovom skali 2,9. Glavne primjese su željezo i sicilij; one dolaze iz aluminij-oksida, anoda i elektrolita. Te primjese nisu uvijek štetne, jer čine aluminij čvršćim. Elektrolitski rafinirani aluminij koji sadrži 99,998% Al, a najmanje 99,990%, naziva se i rafinal.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com